

Izhaja vsak četrtek ob 10. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša: za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veterinari št. 9.

Naročnino in naznanila s prejema upravnistvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdiejevem tekašišču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglašni in poslanice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Za novo leto!

Stojimo ob začetku novega leta, ki obeta postati jako pomenljivo za politično življenje avstrijskih narodov sploh. »Primorski List« že dolgo vrsto let spremlja vas, somišljenike, katoliške Slovence na Goriškem, v vaših težnjah in bojih, vseleč se vaših uspehov, čuteč z vašimi nezdodami. V tem času smo si postali dobri znanci, da, zaupni prijatelji. Vaš list si je v svesti, da je dokaj pripomogel k povzdigi vaše politične zavesti, da je vam pomagal braniti vaše svetinje: vero in narodnost, da vas je pošteno opozarjal na nevarnosti, ki prete vašemu časnemu blagostanju.

Politika dandanes odločuje stvari, ki so največjega pomena za vsak narod in za vsak stan. Politika odločuje o davkih, šolah, cestah javnih in dobroteljskih napravah, o vojaščini — sploh o vseh bremenih in pravicah ljudstva. Kdo iz tega ne izprevidi, kako je potrebno vsakemu državljanu, ki se količkaj briga za svoje interese, da je poučen o politiki. Posebno treba zasledovati razvoj politike, ker vsak državljan sodeluje pri političnih tvorbah, če ne več, vsaj kot volivec v zakonodajne zastope.

Katoliški Slovenci! To leto, ki se pričinja, nam prinese važne naloge, imenitne dolžnosti! Splošna volivna pravica, ki bo uzakonjena, gotovo kmalu po novem letu bo dala vsakemu državljanu nove politične pra-

vice, nove politične moči. In takoj tudi dobite priložnost, da izrabite te nove moči v volivnem boju, ki se bo vršil prve mesece prihodnjega leta. Treba, cenjeni somišljeniki, da sprejmemo ta boj dobro pripravljeni, podučeni o svojih namerah, urejeni v svojem nastopu. Za vse to pa je vam neobhodno potreben političen list, ki vas obvešča o razmerah v državi, v slovenski domovini in posebe v naši deželi. Potreben vam je list, ki vas spominja vaših političnih dolžnosti ter vam daje navodila, kako jih izvrševati. Vsem tem nalogam bo ustrezal vaš stari prijatelj »Primorski List«.

Toda katoliški Slovenci! Vaša dolžnost je tudi, da agitirate. Za svoje prepričanje, za svoje ideale skušajte pridobiti še druge ljudi, s katerimi prihajate kakorkoli v dotiko. A najboljšo agitacijsko sredstvo je političen list. Zatorej širite »Primorski List«! Zakaj s tem širite ideje, za katere smo vzajemno vneti.

Vaš »Primorski List« pa vas ob novem letu zagotavlja, da bo v prihodnje kar moči odločno in pošteno branil vaše gnotne in duševne koristi, da vas bo vestno in pošteno obveščal o vsem, kar bo mogočna politika dobrega ali škodljivega sklepa o vas. Vi pa, somišljeniki, zapajte nam, ker ste prepričani o naših poštenih, nesebičnih namerah. V tem smistu torej, da bi Bog blagoslovil naše vzajemno delo ter nas privedel do veselih zmag, želi »Primorski List« vam in sebi: Srečno novo leto!

leta slavnih in zaslužnih mož, ki so umrli med letom. In s čim so postali slavni? Mnogi samo z bogastvom, drugi morda samo s hudobnostjo in morda le malokateri z resnično plemenitostjo. Ta ali oni je napisal morda samo nekaj pesmi ali povesti, pa je postal slaven. — Toda vprašam vas, kje dobite več pesniške lepote in nežnosti kot v materinem srcu? Vsaka mati postane med svojimi otroci sama otrok in kdo zna pripovedovati lepše povesti, kdo zna napisati mičnejše dogodbe, kot jih pripoveduje mati svojim otrokom. Moj Bog! Če bi bile vse pesmi v takem duhu napisane, kot jih poje mati svoji deci, če bi bile vse povesti tako mične, kot so one, ki jih pripoveduje mati svojim otrokom, kakšen neizmeren zaklad bi bil to za vse bravce! —

Ostri srp meseca zahaja, zahaja pa tudi letošnje leto. Slava in večni mir vsem skrbnim in dobrim materam, ki so umrle v tem letu!

Dovolite, da vam za novo leto napišem žalostno dogodbo. Saj pravijo, da kdor žalosten začneja, vesel končava. Da, Bog, da bi bilo res!

Politični pregled.

Zmaga splošne in enake volilne pravice.

Dne 21. t. m. se je vršila zelo zanimiva seja gosposke zbornice. Trajala je do 3/4 12 po noči. K seji je prišlo 170 članov gosposke zbornice. Za pluralnost je glasovalo le 13 članov, proti volilni reformi sploh pa le 8. Tako je bila volilna reforma tudi v gosposki zbornici sprejeta skoro soglasno. Podrobna razprava se vrši potem, ko poslanska zbornica odobri »numerus clausus«, ki ga zahteva gosposka zbornica. Državni zbor se snide še le po Sv. Treh Kraljih. Sedaj bodo zborovale delegacije.

Boj proti katoliški cerkvi na Francoskem traje še vedno. Vlada je najela poulično druha, imenovano »spache«, naj dela nemire pri službah božjih. Francoska javnost ni zadovoljna s surovim nastopanjem Clemenceana, ki hoče usužnjati cerkev. Na Francoskem vlada popolna zmeda. Uboga Francija! Tega žele naši učmovlasi liberalci in socialni demokratje.

Doslej je na Francoskem zaprtih 34 škofijskih palač in 72 semenišč. Ko so hoteli policaji vdreti v semenišče v mesta Abbeville, so se semeniščniki zavarikadirali v hišo ter odšli pri drugih vratih. Množica je napadla komisarja, ki se je komaj umaknil. V Grenoblu je bil pretep, 15 oseb je ranjenih. V Viverzu je proti vladi demonstriralo 4000—5000 oseb, ko so izganjali škofa. Po celi Franciji prireja katoliki manifestacije svojim škofom.

Nebogatov obsojen na smrt.

Pred ruskim vojnim sodiščem je bil nesrečni ruski admiral Nebogatov obsojen na smrt in z njim 3 njegovi častniki. Z ozirom na njihovo dobro preteklost je sodišče obsojence priporočilo carju v pomiloženje v 10 letno trdnjasko ječo.

Silvestrova noč je, zadnja noč v letu. Mrzlo je, da vse škriplje kot bi se trlo steklo, vse rožlja in ropota, kot bi bilo okovano v verige.

Bliža se polnoč. V gostilni igra godba veselo poskočnico, kot bi klicalo »dobrodošlemu« novemu letu. Začnje se hripav glas:

„Ne grem domov, ne grem domov,

Je vince presladko. —

Halo — godci, zaigrajte mi najboljšo koračnico, že odhajam! Plačam vam jutri, igrajte! Jaz sem gospodar! Koga naj se pa bojim?“

Tako in enako je govoril precej natrkani polzemljak Orač.

Godci so res zaigrali poskočno koračnico in Orač se je navzlic tej le počasi zmotal skozi vrata in se napotil proti domu.

Snega je bilo veliko, tuintam visoki zameti. Parkrat je padel v sneg.

„Ti sneg, boš mene — kaj, ti me boš premetaval? Res te je veliko, pa zapomni si, jaz sem Orač, da Orač in nihče drugi! Razumeš?“

Vstal je zopet in kolovratil dalje dokler ni srečno prišel pred domačo hišo.

Tu pa je bil kraj ceste največji

Dopisi.

Od Sv. Lucije. — A. Plesničar je priobčil le dva dela svojega listka, namreč le »praeifix« in »infix«, a »suffixa« pa ne. Zakaj ne? Naj ga torej jaz priobčim, da pokažem, kaj vse zna, star fajmošter. Prišel je nekoč pesnik Simon Gregorčič v Čepovan in tu mu predstavijo novega in še ko rosa mladega pesnika-duhovnika: nov poet... Gregorčič pa hitro pogleda in reče: Bomo šele videli, ali je poet ali pojed. — To bi bil torej tisti moj »suffix«.

Ker imam ravno pero v roci, še eno: Leban, rajni črniški župan — še zdaj ga imam pred očmi s tistim debelim in zlatim prstanom na roci — je nekoč pri veselem obedu pozdravil našega pesnika v verzih. Koj mu pesnik odgovori:

Nadejal se nisem takega talenta.
Bog živi naj gospoda konkurenta!

In še eno: Neka poštena in zavedna slovenska občina je počastila našega pesnika častnim občanstvom. Deputacija, praznično opravljena, prinese na Gradišče diplomo, — diplomu brez občinskega pečata. Pesnik deputacijo lepo sprejme, in koj zapazi, da manjka diplomu pečat: „Pa takih diplom si lahko sam napravim nebroj.“ Sprejel je seveda diplomu s pogojem, da deputacija drugo zopet pride in pečat seboj prinese, kar se je pozneje tudi res zgodilo. Pač jase dokaz, da moraš imeti v petah, če nimaš v glavi.

Vse naj zaključni »ix«. Mi tedanji rihemberski dijaki, ki smo se v počitnicah okoli Gregorčiča radi zbirali, smo prvi izvohali, kdo je v »Zvonu« tisti X, dasi nam sam ni tega nikdar povedal, in bili smo nemalo ponosni, ko so te pesmi izšle pod pravim imenom. Jaz sem koj poslal en izvod svojem stricu Andreju Kodriču, profesorju latinščine in grščine, francoščine in italijanščine na gimnaziji v Osijeku. On pa jih je, ku-

sneženi zamet in nesreča je hotela, da se je zavalil vanj. Poskušal je nekaj časa vstati, pa ni šlo.

„E kaj, saj sem doma“, zagodrnjal je, potegnul polhovko malo bolj na čelo in obležal. —

Nensvažno pasje cvilenje je čez nekaj časa prebudilo Oračevko. Zdelo se ji je pozno, a moža še ni bilo od nikoder. V sobi je bilo temno. Omara je nekaj zaškripala. Utež pri uri je zdrsnila nizdol in z velikim ropotom zadela na tla. Ora se je ustavila, Oračevko je spreletel mraz. Vstala je in prižgala luč.

Bilo je pol ene.

Poklicala je hlapca, da bi šel pogledat za gospodarjem.

Hlapec je vstal, parkrat zazdehal, se oblekel in šel vun. Pes je cvilil in kopal v snegu. Hlapec priskoči in čez nekaj časa izleče izpod snega Orača zmrzlega. —

Kako žalostna smrt!

Da bi nas vse Bog obvaroval nagle in neprevidezne smrti — to je, dragi bravci, moje novoletno voščilo.

Čudno voščilo, ne res? Pa je potrebno! —

LISTEK.

Na Silvestrov večer.

(V. Kosmak.)

Pozno je že; ogenj v peči je že davno ugasnil in mrzlo je postalo v sobi. Nepremično stojim pri oknu in gledam v temno noč. Marsikje se ta čas veselo zabavajo, šalijo in med pitjem in petjem spremljajo staro leto k grobu, jaz pa stojim pri oknu sam in gledam skozi zamrzo okno ozki krajec bledega meseca, ki se ravno bliža zatonu.

Silvestrov večer! Kako mnogim je letošnje leto, ki se nocoj končava, vzšlo v polnem svitu sreče in upanja, toda kolikokrat ga je v svojem teku goljufalo, kolikokrat prevarilo in morda mu privedlo med mnogimi bridkimi urami tudi njegovo zadnjo, smrtno uro. —

Meni je umrla letos sestra. Devet otrok je šlo za krsto, deseti je doma jokal v zibelki. Ko so začeli spuščati rakev v grob, vrgli so se skoraj obupni na grobarje, zgrabili za vrvi in hoteli zabraniti, da bi ne spustili mamice v črno jamo. — In koliko takih pogrebcev je bilo letos? — Po časnih se običajno spominjajo koncem

kor sem pozneje slišal, s ponosom kazal svojim tovarišem: To so poezije iz moje domovine — iz Rihemberga, kjer kjer oljike raste in cvetijo.

J. Fabijau.

Od nekod. — Javni delavski shod v Mirnu nam je dal priliko ogledati si in od blizu spoznati vso liberalno armado z njenim glavarjem Gabrščekom na čelu. Ni naš namen danes zopet pisati o shodu, hočemo le pokazati, s kako sramotnimi sredstvi drži Gabršček nekaj stotin nižjega ljudstva v svojem taboru in ga zlorablja v svoje politične namene.

Znano je, da naša mladina, pa tudi starina po naših vaseh, zlasti v goriški okolici zelo rada pleše, naj si bo ta ples že kakoršensibodi, javen ali društven.

Da so plesi našemu ljudstvu v škodo, je vsem znano. Mnogo se je že tudi pisalo in opominjalo, toda pleše in pri tem po cele dneve popiva se še vedno, da, lahko se reče: več se dandanes pleše kot nekdaj. In zakaj je temu tako? To je zato, ker, ako bi plesov ne bilo, bi tudi Gabrščekove napredne stranke ne bilo; in ako bi prav ta stranka obstojala, bi v njej bilo samo par desetih frakarjev, izmed ljudstva pa nobenega.

To Gabršček dobro ve. Znano mu je tudi, kako je mladina nestrpna, ako pleše, ako ne dobi dovoljenja od županstva. Predali njegove „Soče“ so vedno odprti za takšne nevoljne mladeniče in krčmarje, da stokajo brez vse sramote, češ, kako velika krivica se nam godi od strani klerikalnega župana, ki je farški podrepnik in zato nam noče dati dovoljenja za ples. Zraven so pa še tako modri, da pravijo: Ali bi ne bilo bolje, ako bi nam oče župan dovolil ples v domači vasi. Potem ne bi bilo treba nam hoditi plesat v druge vasi, ter tako nositi denar v druge občine, mesto da bi ostal v domači?

Ljudje božji, kje naj najdemo izrazov, da bi po zaslužnju ožigosali, toda nikakor ne nerazsodnih mladeničev, niti dobičkaželjnih krčmarjev, pač pa lastnika „Soče“, Gabrščeka! Ali je pošteno, držati roko neopravičeni nevolji fantov in krčmarjev? Ne, nikdar ne! Tudi Gabršček to dobro ve, toda kaj njemu mari za to, kako naše ljudstvo izhaja. Njemu je le mari to, da si pridobi nekaj delavskega ljudstva v svoj tabor, četudi z najnesramnejšimi sredstvi. Saj vem, da razbrzdana mladina ima rajše one, kateri njenim strastem ugodijo kakor pa one, kateri jo z najboljšim namenom opominjajo in svarijo. To so pa v prvi vrsti duhovniki. Kdo je kriv, da je naša mladina tako surova napram duhovščini? Ali ne Gabršček in njegova „Soča“?

Na shodu v Mirnu smo videli, kako ljudje so bili v naprednem taboru. Izvzemši nekaj Gabrščkovih oblizancev so bili krčmarji in od teh odvisni mladeniči, pa tudi stari „balarini“, torej tisti, za katere prinaša skoro vsaka številka „Soče“ inserate za ples in tožbe čez one župane, kateri so tako pametni, da skušajo kolikor je v njih moči omejiti kugo plesov in popivanja.

Ni čuda, da so se Gabrščekovi krčmarji in „balarini“ tako neumno obnašali na shodu. Videlo se je, da ti ljudje nimajo nikakega pojma o kakšni važni delavski zadevi. Bili so tako neumni, da so upili: „Nočemo delavskega zavarovanja.“ Ravnali so se vedno tako-le: Ako so zavodni delavci govorniku ploskali, ko je govoril n. pr. o starostni preskrbi, so oni tulili in brizgali. Kljubovali in nasprotovali so vsemu, kar so klerikalni delavci, kakor jih oni imenujejo, odobraval. Ni niso pomislili, da so tudi oni sami delavci in kot takšni ravno tako potrebni zboljšanja delavskih razmer. Oni so zadovoljni, da se jim zboljša šote takrat, ko se škofom in „farjem“ odtegne plača in se mej nje razdeli. Reveži! Naj pogledajo na Francosko in tam naj vprašajo delavce, koliko so dobili od onega plena, katerega je tamošnja vlada pograbilna cerkvam? Mi pa, katoliški in nekatoški delavci hočemo v naši Avstriji starostno oskrbo popred dobiti nego bo zamogla država pograbit cerkveno premoženje in odpovedati plače škofom in duhovnikom. Ako pa hočete vi delavci v Gabrščekovem taboru tako dolgo čakati starostno oskrbo, le čakajte, svobodno vam je.

Gabršček in njegovi oblizanci so se morali sramovati, ko so videli, kako neumno so se obnašali delavci v njih taboru. Da so pa ti delavci tako neumni, se morajo tem zahvaliti, ker verjamejo bajki o klerikalnem zmaju. Ni čuda, da so takšni babjeverni delavci in kmetje

sledili Gabrščeku in njegovim priveskom ter šli za njim kakor ovce za koštranom.

Radi bi Vam g. urednik še mnogo pisali, pa nam čas ne dopušča. Prihodnjikaj več.

Iz Mirna. — V živo je zadel dopis v „Prim. Listu“ radi prepovedanega krščanskega pozdrava v mirenski ljudski šoli. Odprle so se oči starišem, pa tudi otrokom, da so spoznali, kakšne učitelje imajo. Vsa čast vrlim krščanskim starišem, kateri so očitno pokazali svojo nevoljo in ogorčenje. Milo se nam stori, ko moramo takoj na tem mestu izreči pohvalo tudi nedolžnim otrokom, zlasti rupsenskim, da so tako pogumno in neustrašeno začeli zopet pozdravljati s krščanskim pozdravom brez učiteljevega dovoljenja. Tako je prav, čast jim!

Sramota pa bodi učiteljem, da se skušajo v „Soči“ celo opravičevati in to še tako neumno, da se jim vsak otrok smeje.

Najprej pravijo: Kje je bil dopisnik do sedaj, saj je že dve leti, odkar so oni to prepovedali. Tako? Torej je že dve leti. Odkrito povemo, da smo šele pred kratkim za to zvedeli. Ako bi bili poprej to vedeli, bi vam bili tudi že poprej na prste stopili.

Dalje se sklicujejo na mestne šole, češ, da je tam ravno tako. Mi pa pravimo: Ako je tam ravno tako kakor v Mirnu, je ravno tako napačno, kakor je bilo v Mirnu. Saj vemo, tam so še večji gospodje kakor v Mirnu, zato se še bolj sramujejo, da bi se jih pozdravljalo z imenom tesarjevega sina iz Nazareta, od katerega smrti je uže 1900 in 6 let.

Največjo hinavščino pa kažete gospoda pri „Soči“ s tem, ko pravite, da je bolje, ako se božje ime po nemarnem ne izgovarja. Na to jim pa ne odgovorimo drugače kakor da so hinavci toda — razkrinkani!

Kostanjevica na Krasu -- (Primož Zakrajšek). — Dne 17. t. m. bil je prav izredno lep dan. V zimskem času se vsak človek razveseli takega dneva, ko solnce tako jasno vpira svoje zlate žarke na golo mrzlo zemljo. Pri nas pa omenjeni dan solnce ni moglo, če tudi se je trudilo, napraviti na nobenem občinarju veselega, zadovoljnega obraza. Vsak je bil nekoliko potrt in zamišljen, kakor da bi bil izgubil zaklad, katerega je ljubil čez vse. Opravičena je bila naša žalost! Zaklad smo izgubili! Zaklad, ki se ne da primerjati srebru ali zlatu. Izgubili smo pravi biser, na katerega smo stavili veliko lepih upov. Leta 1904 meseca januarja bil je en dan zelo hud mraz. Pa v našej vasi se ni nobeden dosti zato zanimal, videti je bilo vse nekako svatovsko veselo. Vsak si je poiskal svoj posel, hitro zjutraj začeli smo pripravljati, slavoloke, in okoli poldneva je bila Kostanjevica vsa praznično obležena.

Ta dan je počastil našo občino s svojim prihodom prečastiti gosp. vikar Primož Zakrajšek. Dne 17. t. m. pa smo se pripravljali na ločitev od tega v občee spoštovanega dušnega pastirja.

Pokojni častiti gosp. Primož Zakrajšek, je bil rojen v Dobropolju na Kranjskem l. 1874, posvečen v mašnika l. 1898. Služboval je eno leto v Mirnu, 3 leta in 4 mesece v Št. Petru pri Gorici, zadnja 3 leta pa v Kostanjevici.

Pokojnik je pri nas dobil dobro, a neobdelano polje. Začel je kot neutrudni marljivi kmet pridno obdelovati svoje njivo. V kratkem času se je pokazal dober uspeh svojega delovanja. Na pustem polju obrodilo je vže v prvem letu mnogo dobrega sadu. Ustanovil je namreč „Delavsko izobraževalno in podporno društvo“, katerega na čast pokojnika danes prav dobro uspeva. Dalje je ustanovil vzajemno zavarovalnico za govejo živino, ki je bila tukaj neobhodno potrebna. Pokojnik je znal tudi v cerkvi svojim podložnim tako na srce govoriti, da je še tako trdo srce omedil. Pri vsaki veselici, katero je društvo priredilo je bil navzoč, in vse je vodil sam kot predsednik, dokler ga ni bolezen premagala. Bolehal je čez eno leto, pa nikoli ni nikomur potožil svojih boli, bil je res pravi Job. Do zadnjega časa je vse sam vodil, dokler mu ni neizprosna smrt odrezala dne 15. decembra zadnje niti njegovega še tako mladega življenja.

Pogreb je bil dne 17. t. m. Takega še ni doživela Kostanjevica. Okoli 9. ure došlo je iz vseh bližnjih duhovnjak 15 duhovnikov. Ljudstvu se je kar trlo na obširnem dvorišču pred farovžem. Šolsko mladino nadzorovala sta gg. nadučitelj Arko in učitelj Černe. Za kar jima naj

lepša zahvala. Ob 10. uri je blagoslovil pokojnikovo truplo častiti gosp. vikar iz Vojšćice Čigon, potem je društveni moški zbor zapel žalostinko Blagor m u. Šest mladeničev je vzdignilo krsto in spreved se je začel. Sprejad se nosili trije člani društva krasen venec z napisom: „Delavsko izobraž. in podporno društvo svojemu bivšemu predsedniku“. Za vencem je šla društvena zastava, za zastavo pevci, in občinski predstojniki, katerim je bil na čelu gosp. Stepančič župan iz Temnice. Za temi duhovniki in potem krsta. Za krsto je žalovala društvena zastava „Katoliškega društva“ iz Mirna. Spreved se je pomikal v najlepšem redu v cerkev, kjer so krsto postavili na visok žalni oder. Častiti gosp. J. Kos vikar iz Brestovice je stopil na leco, in v kratkem govoru omenil pokojnikovo življenje. Z ganljivimi besedami je vzel od pokojnika slovo, v imenu starih in mladih. Pri vsaki besedi se je slišalo po vsi cerkvi glasno ihtenje. Po končani sv. maši je zapel zbor drugo žalostinko. Potem se je začel spreved pomikati na mirodvor. Ko je črna praš zaropotala na pokojnikovo krsto, je zapel zbor prav z izvrstnim povdarkom „Jamica tiha“. Nato se je ljudstvo z solznimi očmi razšlo. Vživajte, predragi naš dušni pastir, plačilo pri Bogu, katero ste si gotovo zaslužili na obdelovanju pustega polja. Naj nas Vaša roka kot do sedaj iz pred altarja, odslej z višav blagoslavlja!

Novice.

Za slov. „A'ojzijevišče“. — P. n. gg. Josip Jeranec 1 K; preč. g. msgr. Ivan Wolf 20 K; blag. gospa Mercinova 4 K; preč. g. Ant. Plesničar 5 K; preč. g. Franc Švara 3 K; blag. g. Miha Sinigoj 10 K; Francišek Ruzpet 10 K; Martin Poveraj, trgovec 6 K.

Za „Slovensko sirotišče“. — P. n. gg. Ivan Jarec, kurat 1 K; Anton Košuta 10 v; Josip Ivančič, kaplan v Ročinju za odkup božičnih in novoletnih voščil 1 K; Andraj Marljak 50 v; Ivan Košir, kurat, 5 K; Adela Janež 1 K.

Za „Šolski Dom“. — Preč. gosp. Ivan Košir, kurat, Kal 5 K. Bog stotero povrni!

„L'Eco del Litorale“, „Popolo“ — in ballo tutte le feste e domeniche. — Omenili smo že večkrat, da imamo v Gorici dve gostilni, kjer je vsako nedeljo in praznik divji ples. Prva gostilna je na južni strani, druga pa na severni strani. Pohujšanje je veliko. Plesalo se je celadventni čas in tudi za božične praznike. Ljudje pripovedujejo o velikih nenravnostih zlasti na južni strani mesta, kjer se udeležuje plesa skoraj izključno le vojaštvo. Čudno pri tem je, da nista črhnila o tem niti besedice lista „L'Eco del Litorale“ in „Popolo“, pač pa smo brali v teh listih svoj čas celo neko priporočilo Gorupove pivovarne. To skrivnost nam je rešil list „L'Aveniere“ iz Palja, ki je pisal, da sta omenjena lista le osebni glasili. Njiju gospodar je v osebnih odnošajih z gospodarjema omenjenih gostiln. Oj tod molk!

Zapuščino pesnika Simona Gregorčiča je prevzel po izplačanih raznih volilih glavni dedič „Šolski Dom“ v Gorici. Prijatelji in častilci rajnika, ki želijo imeti proti primerni odškodnini kak spomin pokojnikov, si lahko ogledajo njegovo zapuščino knjig in druge drobnine od 7. do 10. januarja predpoldne od 9. do 12. ali popoldne od 2. do 4. ure na Goriščeku h. št. 4.

„L'Eco del Litorale“, glasilo laške „Federazione“, piše v številkah z dne 17. in 21. t. m. v podlistku: Il Friuli o Slovincih tako-le: „Slovinci so potomci divjih Hanov in Avarov, ki so se naselili v friulski deželi. Da spada tudi slovenski del goriške dežele k „Friuli“, dokazuje furlanska govornica, ki imenuje slovenski del Slavonia, češ, oni so šklavi in kot taki podložni friulski deželi. Isto da dokazuje tudi okoliščina, da je najmanj ena četrtina slovenskih besed furlanskega ali italijanskega izvora. Zato da lahko Slovinci po pravici imenujemo Furlane. Dalje pravi, da je slovensko ljudstvo divje, surovo in brezobzirno, ki hoče ukrasti Italijanom narodno posest.

To surovo in divje ljudstvo slovensko pa da dobiva podporo od vlade, ki preganja Italijane že 40 let t. j. od tiste dobe, ko se je zadnjič določila meja mej Avstrijo in Italijo.

Tako „L'Eco del Litorale“! Vprašamo, ali je še kje na svetu list, ki bi kazal tako nevednost in ob enem tako hudobijo? Ali je vredno, da podpiramo list, ki niti ne razločuje Hanov in Avarov od Slovanov? Niti židovski listi ne govore tako lažljivo in hudobno o Slovincih! Pod člankom je podpisan: Un friulano austriaco, kateremu se pa vidi, da bi rad dočakal, da bi se meja mej Avstrijo in Italijo spet premaknila in da bi G. Garibaldi prikorakal se svojo armado v Gorico. Mislimo, da je sveta dolžnost vseh zavednih Slovincov, da kolenito obračunajo z listoma „L'Eco“ in „Popolo“, ki sta sedaj pod eno streho in enim gospodarjem. V izgled povemo, da ju je „Slovenska Čitalnica“ v Gorici izključila iz bralnice. Tako naj stori vsak zavedni Slovenec.

Pričakujemo tudi, da bodo odbor „Hilarijanske tiskarne“ storil svojo dolžnost. Naj omenimo še, da je „L'Eco del Litorale“ hujskal Italijane, radi izraza na Št. Peterškem shodu: polentarji, da naj Goričani odpustijo Slovence iz služb in nadomestijo s Furlani. In vendar je izraz: polentarji, kakršni smo več ali manj vsi ljudje, nedolžen v primeri s hudobnim razžaljenjem vsega slovenskega naroda, ki je je zakrivil „L'Eco del Litorale“. Ime: polentarji nivoje razžaljenje ko ime: verzotarji, ki je dajejo Goričani našim vrlim Št. Andrežnjem radi obilih verzot, ki jih pridelujejo. Ko bi pa tudi bil izraz: polentarji razžaljenje, vendar ni tako, kakršno opisuje „L'Eco del Litorale“. Upamo, da bodo imele naše besede vspeh.

„Cvetje z vrtov sv. Franciška“ se preseli z novim letom v „Narodno Tiskarno“, kjer se bo tiskalo s popolnoma novimi črkami. Počasnost livarne, ki ni poslala o pravem času naročenih črk, je zakrivila, da prihodnja številka „Cvetja“ zakasni nekoliko dnij. Naročniki se radi tega ujudno prosijo, naj nekoliko potrpe. Upamo, da bodo z opravo lista povsem zadovoljni.

V proslavo največjega pesnika sedanje dobe Simona Gregorčiča. — V nedeljo dne 23. t. m. se je zbralo rihemberško starašinstvo v polnem številu. Navzočih je bilo 30 občinskih odbornikov in 15 namestnikov. Napredlog g. župana Josipa Pavlica sklenili so soglasno, da napravi rihemberška občina največjemu pesniku sedanje dobe Simonu Gregorčiču na kaplaniji spominsko ploščo s primernim napisom v spomin, da je kaplanoval tu nad 8 let, kakor sam poje v pesmi: Slovo od Rifenberga:

„Tu bival sem nad osem let,
tu vse se mi je priklopilo,
to ljudstvo mi je drago, milo
in ljub mi je ta krasni svet“.

Odkritje spominske plošče se bo praznovalo slovesno.

Odlikovanji. — Nj. Veličanstvo cesar je podelil namestništvemu svetniku v Trstu g. Alojziju Fabijaniju red železne krone III vrste.

Višji finančni svetnik g. Jarij Ssblch je dobil o priliki umirovljenja naslov dvornega svetnika.

Osebnosti. — Gospoda finančna tajnika Valentin Marušič in Hilarij Vodopivec premeščena sta k finančnemu ravnateljstvu v Trst. Prvi je služboval dosedaj v Pazinu, drugi pa na Volovskem. Finančni komisar g. dr. Dorčič je premeščen iz Gorice v Pazin. — Ravnatelj tukajšnje gimnazije Friderik Simzig j d pvmasjen v 6. činovni razred.

Umrli je minulo noč ob 10. uri ravnatelj tuk. zastavljalnice in branilnice „Monte di Pietà“ g. Konrad pl. Fabris-Freyenthal. Bolan je bil le štiri dni. — Pogreb se je vršil v sredo ob 9. 1/2. Pokojnikovo truplo so prepeljali iz Gorice v Št. Ferjan ter je položili tam v družinsko rakev. — N. p. v. m.!

V Mirnu je umrl dne 26. t. m. po enoletni, zadnje mesce silno mučni boleznii, blag mladenič Francišek Betram Služil je pri mornarici, kjer si je nakopal bolezen, katera ga je tudi umorila v najlepši dobi življenja.

V Biljah je umrl zadel od kapi dne 26. t. m. gosp. France Nemic, veleposesnik in solastnik združenih opekarn v Biljah 63 let. Pokojnik je bil v goriški okolici poznata oseba. Bil je starosta domačega starešinstva in nad

trideset let odčinski starešina. Ko so se Bilje ločile od sovođenjske občine je bil pokojnik prvi župan nove občine. Svoji družini bil je pokojnik skrben oče. Veličasten pogreb je bil danes. Častiti družini naše sožalje, ranjkemu pa večni mir in pokoj.

Brezobrestna posojila so postala morskakca, ki se vleče v naši kronovini brez konca in kraja. Najmanj tri leta so pretekla, da so vložili po trtni uši prizadeti posestniki prošnje na pristojno mesto v svrhu, da bi dobili vladno in deželno brezobrestno posojilo v pomoč za občutno škodo, katero jim je povzročila trtna uš. Po vsestranskem pritisku od strani deželnega odbora in zbora, županstva in c. kr. glavarstva v Gorici dovolila je vendar vlada svoj prispevek ter to naznanila dne 21. januarja t. l. c. kr. namestništvu v Trstu; a še danes ni dobila večina prosilcev določene posojila v kljub temu, da je vlada vže vknjižena za svoj prispevek na zemljišča prosilcev. To pa gre vendar predaleč! Deželni zbor naj naredi temu skandaloznemu postopanju enkrat konec! Ali naj se izplačajo zadevna posojila v istem letu, ko so bila naprošena in določena, kakor se to godi v drugih kronovinah, ali pa naj se popolnoma odstranijo. Naše ljudstvo je vendar še predobro, da bi se na tak nečuden način postopalo z njim.

Predavanja v „Slovenski Čitalnici“ v Gorici. — V smislu sklepa letošnjega občnega zbora se bodo vršila v sedanjih zimskih sezonah razna predavanja v tukajšnji čitalnici. Prvo tako predavanje bo v četrtek, dne 3. januarja p. l. ob 8. uri zvečer, in sicer bo predaval gospod Svetoslav Premrou o predmetu „Vremenska opazovanja in napovedovanja“. Predavanja se spojeno s skiopitičnimi projekcijami. Vstop prost čitalniškimi članom in po njih vpeljanim gostom.

Izobraževalna društva — In naša mladina. — Iz Soške doline nam piše rodoljub: Mnogokrat se povdarja, kolike važnosti so izobraževalna društva za mladino, — za naše vedoželjne mladeniče. Kje pa naj dobi mladina potrebni pouk in izobrazbo, če ne v društvu, potem dobrega čitanja. — Kaj se je storilo pri nas za mladeniško izobrazbo? Bore malo. Naša mladina pridno pije in pleše. A alkohol in ples naše mladine ne bo izobrazil. Mladinoljubi! skrajni čas je, da se zganemo. Snujmo torej izobraževalna društva in združujmo v njih zapuščeno mladino. Ne uirujmo prej dokler nima vsaka naša županija trdnjave slovenskega katoliškega izobraževalnega društva.

Resne so te misli in vredne, da bude na najuspešnejše delo najboljšo može in mladeniče Soške doline

Na Drežnici se je pretekli teden poslovil — in se podal na novo službo organist Kranjec. Pončeval je tamošnje fante v petju, kjer se je izkazal navdušenega pevovodja. — Fantom, ki so se zavzeli za lepo, pošteno petje, želimo, da bi isto tudi nadaljevali. Zatorej proč od umazanih popevk, ki dražijo domišljijo mladine.

Posestniku na Drežnici je zadnji sneg polomil gospodarsko poslopje, ter streho prav lepo potisnil na hlev, da si je vredno ogledati. Za posestnika pa ni baš prijeten tak „špas“.

Soc. demokratski shod. — Včeraj so imeli mirenski socialni demokrati zapupen shod. Na ta shod je prišlo tudi nekaj naših; seveda le iz radovednosti. Na dnevnem redu sta bili dve točki: „Volilna reforma“ in „Politična organizacija“. Govoril je o obeh točkah sodrug Ropas iz Gorice. Po govoru vnela se je debata pri kateri se je blamiral jurist Bobik, ki je prišel na shod, da bi branil „narodno napredna“ načela. Z jokavim glasom, teptaje z nogo po tleh je protestiral proti temu, da ga je Ropas imenoval za naprednjaka. Štel si je to za osební napad in s tem tudi pokazal, da se sramuje stranke, katere general je Gabršček. Socialni demokrat, Ropas pa je jasno pokazal, po čem streme socialni demokratje, namreč po francoskih razmerah.

Kri radl žveplenk. — V nedeljo zvečer so se sprli fantje v neki gostilni v St. Petru. V krčmi je pil neki Al. Cotič, ki so ga zbadali drugi radi tega, ker je imel žveplenke „Legine“. Cotič se je izgovarjal, da je take dobil v prodajal. Ker je bil pa prepri vedno hušji,

se je Cotič odstranil. Na poti proti domu pa so ga napadli oni fantje, ga pobili na tla in tolkli. Cotič je v svojo brambo potegnil iz žepa nož in sunil v hrbet Petra Čargota. Rana ni nevarna. Cotič je tudi ranjen in se je sam javil orožnikom.

Vozna pošta med Ajdovščino in Šmarjami. — Dosedaj je prenašal pošto med Ajdovščino in Šmarjami poštni sel. Od 24. t. m. naprej se je pa upeljala med Šmarjami in Ajdovščino vozna pošta z jednim konjem. Po zimi bo odhajala pošta iz Šmarj ob 10 uri in 15 minut predpoludne ter dohajala v Ajdovščino ob 12 uri in 15 minut popoldne.

Nesreča v Sestlanu. — V četrtek 20. t. m. je polnil Črnogorec Juraj Milačič strelne luknje z dinamitom v Faccanonijevem kamenolomu. Toda ena patrona je bila zmrznjena, in kakor je njegov sodelavec nekoliko potisnil z lesenim drogom dinamit v luknjo, je eksplodiral in Črnogorca raztrgal na drobne kosce. Nogo mu je odneslo celo 46 metrov daleč. Ostanke, od katerih se ni dalo spoznati, da so bili človeški, je lastni oče pobiral — in pri tem — pretakal solze. Milačič je bil še-le 16 leten mladenič.

Nesreča. — Na Dobravi, postaji bohinjske železnice se je na Sv. Štefana dan zgodila velika nesreča. Neki delavec, ki je na postaji, odmetaval sneg, se je zvečer vračal domov. Da bi bil hitreje doma, je šel skozi predor. V predoru pa ga dohiti brzovlak, vrže ga v stran in polomi rebra. Huče bolečine trpečega reveža so s ponočnim vlakom odpeljali v goriško bolnišnico.

Proti krošnjarjem. — Trgovska in obrtna zbornica bo v svoji današnji seji sklepala o prošnji, naj se v Gorici prepove krošnjarstvo.

Strah pred vojaškimi vajami. — Na sv. Štefana dan je prišla policija v neki gostilni 28letnega Ezidij Svobljaka iz Kranja. Mož se je imel letos udeležiti vojaških vaj, a se jih je zbral in pobegnil. Sedaj pa ne bo tako lahko pobegnil pred vajami.

Nasilnež. — 42letni dninar France Roje je včeraj o polnoči brez vsakega povoda na drž. kolodvoru razvajal in se ni dostojno obnašal. Policija ga je utaknila v luknjo.

Sneg imamo v Gorici. Padel je v noči od torca na sredo. V teku včerajšnjega dne je skopnel. Po noči okrog 11. ure pa je zopet začel padati in zapadel 4—5 prstov na debelo. Danes je Gorica vsa bela. V Trstu je padlo še več snega.

Iz Lokoveca nam pišejo, da je tamšnjí kurat pred. g. Šmid še precej nevarno obolel. Priporočamo ga v molitev.

Tiskovna pomota. — V oglasu, za „S. Gregorčičev dom“ v zadnji številki „P. L.“ je bilo po pomoti tiskano: „Za vsacih prodanih 100 razglednic plača zagatelj 10 K za „Simon Gregorčičev dom“ dočim bi se moralo glasiti: „Za vsacih 1000 razglednic plača itd.“

Novi tarif za vožnjo delavcev po južni železnici. — Z novim letom pride za vožnjo delavcev po južni železnici v veljavo nov tarif. Deležni bodo tega tarifa delavci, delavke, rokodelski vajenci in vsi uslužbeni, ki se izkažejo s službenimi, poselskimi in delavskimi knjigami ali drugimi uradnimi dokumenti, da so delavskega stanu, za vožnjo v daljavi nad 50 km v skupinah po pet in več ljudi. Cena teh delavskih voznih listov je nižja kakor polovica cene navadnih voznih listov za osebne vlake. Pri nakupu 5 listov za skupino 3 ljudi se že izplača uporaba tega tarifa.

Novice iz Zgonika na Krasu. — Ivan Milič iz Zgonika se je zaprl v svojo hišo. Ker ga ni bilo nikjer, so vlomili slednjic vrata in našli so ga pod posteljo mrtvega.

Pred časom se je tu mudil pesnik Anton Aškerc. Prišel je sem, da bi natančno doznal neko pravljico o ugrabljeni cesarici. Ta pripovedka pa je kaj podobna znani: kralj Matjaž in Alenčica.

Po novem letu preneha v cerkvi zgoniški orgljanje in menda tudi petje, ker se je organist odpovedal.

Ta bodo nove občinske volitve. Imenik je že razpoložen. Imamo dve stranki, ki ste si nadale ime ena črna, druga bela, katoliških načel pa ne pozna nobena. Kakošen bo izid tega zgodovinskega boja, že zveste. Na račun volitve se dosti vina popije. Originalno sodbo je nekdo izrekel: Volivci, ki pijejo so po-

dobni „kavalirjem“, ki žrejo in žrejo, potem pa gredo v — „krave“.

Tatovi so postali tu res drzni. Pred časom so v Zgoniku dva večera zaporedoma stikali po hišah. Vlomili so na stanovanje g. vikarja na Velikem doju in to med 10. sv. mašo. Odnegli niso dosti. Pretečeni teden pa so vendar vjeli nekega takega ptička, ki je vohal baš okoli hiš. Če zmanjkajo kje kokoši ali kaka druga stvar za pod zob — to ni nič novega.

Kakor se sliši, so tatje vlomili tudi v župnišče v Tomaju in sjeer med sv. mato. Koliko so odnesli, ni znano.

Draginjska doklada uradnikov — Finančni minister Korytovski je izjavil v posl. zbornici, da hoče vlada 15. januarja 1907, z ozirom na draginjo uradnikom štirih nižjih razredov izplačati draginjske doklade po 120 K. Tadi on je priznal, da mora vlada znižati število uradnikov. Uradniškimi slugom in poduradnikom pa se bo istega dne izplačalo vsakemu po 60 K.

Občni zbor zveze slov. odvetnikov. — Občni zbor zveze slov. odvetnikov, ki se je vršil te dni v Ljubljani je sprejel več predlogov za pravice slovenskega jezika pri sodiščih. Zastopniki izvenkranjski so referirali o jezikovnih pravnih reformah na Koroškem in Štajerskem. Zveza šteje 63 članov.

Našim izseljencem v svarilo. — Ministerstvo za vnanje zadeve je izdalo odredbo na politične oblasti, ki narača opozarjati občinstvo na zlé posledice, če bi kdo hotel se izseliti v Argentinijo iz sosednje pokrajine. Tam namreč ni nikakega zaslužka ne v tovarnah ne v drugih podjetjih, nič sveta za obdelovanje, niti sploh primernege dela za naše kmetske in delavske sloje. Torej: pozor!

Listnica uredništva. — Raznim gospodom dopisnikom: Radi praznikov smo morali več reči odložiti. Vse pride. Pišite neutrudno naprej, da z združenimi močmi dvignemo naš list. Bog z Vami!

Književnost in umetnost.

„Na ples“. — Ravnokar je izšla knjižica „Na ples“ v drugem natisu. Prvi natis je bil v par tednih popolnoma razprodan. To priča, da je knjižica moderne veljave. Na stotine naročil je prišlo iz vseh strani slovenskih pokrajin za drugi natis, še predno je bil obelodanjen. Sedaj upamo, da vstrežemo vsem naročnikom. Cena knjižice je tako nizka (30 stotink), da se komaj pokrijejo stroški, to pa radi tega, da je pomagano tudi revnejšim slojem.

Knjižica je pisana za prijatelje in sovražnike plesa, za izobražence in priproste, za stare in mlade in za obojni spol.

Slovensko časopisje je splošno prvi natis prav laskavo ocenilo. Priporoča se večjih naročb.

Naroča se po dopisnici (ker se bodo pritagali poštni čeki) edino pri upravi in uredništvu „Dražinskega prijatelja“ v Trstu (Via S. Francesco d'Asissi 15, l. n.).

Koledar za kmetovalca 1907 ki ga je uredil drž. mlek. nadzornik Legvart, je ravnokar izšel. Koledar so spisali najboljši slovenski strokovnjaki iz vseh strok kmetijstva v kratkih in umljivih člankih, kmetovalcu vedno potrebnih.

Vsebinska koledarju je: Kratak opis umne živinoreje, različne razpredelnice o krml, krmljenje goveje živine in prašičev, prašičereja, mlekarstvo, preiskovanje mleka, bolezní mleka, mlekarstvo in sirarsko združništvo. Obdelovanje travnikov, naprava umetnih travnikov. Umetna in naravna gojila, gnojenje rastlinam; sadjereja, naprava sadovnjakov, oskrbljenje sadnega drevja; vinoreja, kletarstvo, bolezní vina, priprava dobrega vina. Najnevarnejše bolezní živine. Kmetijski zakoni, razdelitev gozdov in pašnikov, vodopravni zakon, lovski zakon, živinorejski zakon. Združništvo, posojilnice, konsumna društva, različne kmetijske zadruge. Hmeljarstvo, različne razpredelnice za setev in žetev, preračunavanje fantov v kile, oralov v hektarje. Tabele za knjigovodstvo itd.

Koledar je izborno sestavljen in se vsakemu nujno priporoča. Cena koledarju je K 1.60, s pošto K 1.80.

Naroča se pri tvrdki Ivan Bonač v Ljubljani.

Socijalne vesti.

Žensko gibanje na Italijanskem. — Do leta 1890 so se pečale italijanske katoličanke večinoma le z vzgojo mladine in pa na verskem polju. V celi Italiji je bilo le kakih šest ženskih društev v varstvo skupnih koristi članic. Sicer je že leta 1890 poizkusila grofica de Felice-Lancelotti nekoliko razširiti obzorje. Ženske. Podpirali so duhovito pisateljico in pesnico tudi nekateri zavedni moški. A šele leta 1900 so na shodu italijanskih katoličanov v Rimu izjavili, da je potrebno žensko gibanje. Hitro nato so nastale stanovske zveze delavk. Krščanski demokrati so osobito v Toskani in Lombardiji ustanovili več ženskih društev, ki so se večinoma izkazala. Sedanji urednik lista „Civiltà Cattolica“, jezuit Pavissic, in florentinski tvorničar Bürgisser sta posebno pridno delovala za združenje žensk v taboru krščanske italijanske demokracije. Najvažnejši središči ženskega socialnega gibanja v Italiji sta za „Demokratično krščansko žensko zvezo“ v Firenci in „Demokratična ženska zveza“ v Milanu, kjer izhaja na štirinajst dni tudi „Zvezino“ glasilo „Pensiero ed Azione“, katero urejuje učiteljica Adele Coari. Milanska zveza se je izjavila nedavno za politično volivno pravico ženske. Vrle socialne pisateljice so poleg omenjene žalibog že umrle grofice Felice-Lancelotti in poleg Adele Coari tudi Magdalena Albini Crosta, grofica Magdalena Cravenna-Brigola v Milanu in Ida Waldambrini v Florence. Zastopnice ženskih zvez so se udeležili meseca novembra 1903 tudi katoliškega glavnega shoda v Bologni in govorile pri razpravah, ko se je šlo za žensko vprašanje. Seveda so se zgražali zato nekateri starokopitni filistri, toda celo v Italiji zmagujejo ideje in dejstva korakajo naprej.

Nemški kulturonosci.

Nemci so pokazali način, kako se mora prosveta razširjati. — Slično kot zatirajo na Poznanjskem Poljake, delajo z zamorci v Afriki, samo, da kažejo tu še jasneje svojo germansko narav. — Brez pravega vzroka obešajo kar trumoma neljube jim črnce ali jih toliko časa pretepajo, da izdahnejo pod težkimi udarci. — Neki okrajni uradnik je zapovedal, da morajo priti na ponočni ples vse zamorske deklice istega okraja, drugače bodo stariši kaznovani z globo 20 K. — Neki drugi uradnik si je obdržal pet mladih zamorkinj, češ, da mu služijo pri mizi in da se razveseljuje njihovih otroških iger. — V resnici pa jih je pustil spati v svoji predspalni sobi in jih je po noči menjaje jemal v posteljo, dasi je na zapeljevanje nedoraslih deklic zabičena smrtna kazen. Toda uradniku se ni ničesar dogodilo. — Zopet drugi državnik je povzdignil svojo črno priležnico na kraljevi prestol in jej predal sodstvo prve inštanice; njena naloga je tudi bila pripraviti ženske za goste. . . . In to se še vedno nadaljuje. —

Neki okrajni glavar je stopil v svoji preširnosti svojemu kuharju na trebuh, da je umrl. — Zopet drugi okrajni voditelj je jahal dvakrat s svojim konjem črez nekega točkarja, ki je vsled trudnosti padel na zemljo. — Konjska kopita so ga ubila. — Okrajni sodnik pl. Rottenberg je dal naštetí zaradi neznozne vročine zaostalom 25 vojakom petindvajset udarcev; onemogli vojaki so ostali brez pomoči v oni vročini na cesti. Ta okrajni sodnik je sam pokleknil na nekega onemoglega vojaka in ga z lastnimi pestmi bil v obraz. — Mnogo črncev-vojakov je umrlo vsled barbarških udarcev. — Okrajni voditelj Šmidt je zapovedal 40 zamorskih poglavarjev tako pretepsti, da so koščeki mesa od njih viseli. —

To je živa resnica in ne morda bajke vzhodnih dežel. To so vrgli poslanci katol. centra in socij. demokrati v obraz nemškemu kancelarju Bülovu, ko je prosil, naj mu dovolé še deset milijonov za širjenje take nemške kulture v Afriki. — Seveda so mu to ponižno prošnjo tudi odbili. —

Taki so nemški kulturonosci — barbari — povsod jednaki!

Izseljevanje v Ameriko. — V soboto se je odpeljalo iz Trsta s parobrodom „Sofija“ 410 izseljencev v Ameriko.

Napad na župnika. — V neki dunajski cerkvi je začel neki nasilen berač med službo božjo rogoviliti in ljudi motiti. Župnik ga je hotel pomiriti. Ali v tem trenotku skoči berač na njega, ga vrže na tla in mu zada nekaj udarcev. Rszjarjeno ljudstvo je brutalnega berača prejelo in oddalo sodišču.

Obravnava ženina Friderike Zeller, opernega pevca Jožefa Prohaska, radi goljufije, se bo vršila 23 in 24 januarja 1907.

Obdačenje križa. — Iz Bavarskega se je vračala procesija čez mejo avstrijsko domov. Na čelu procesije je bil seveda nosilec križa. Kar priteče za njim brzih korakov neki finančni stražnik, ki z vso strogostjo zahteva, da se mora plačati tudi od križa d. c. Beseda je dala besedo, in prišlo bi bilo do ojstrega prepira, da se ni vmešal v stvar neki starejši in previdnejši stražnik, ki je končno razsodil, da naj nese mož križ brez davka naprej.

18 oseb, deloma otrok, žen in vojakov, je ugrizel zbesneli pes nekega stotnika na Ogrskem.

Poslano.

Slav. občinstvu.

Ob pogrebu pesnika in svojega nuncsa, ki mi je večkrat tožil radi goriške „nesreče“, sem hotel govoriti — ker ni bil namenjen govoriti noben drug g. duhovnik — tako, kot sem govoril. Ko bi me hvalili umazani, od Cerkve prepovedani listi, bi si štel v nečast. Toliko splošno rečeno, ker mi ni pobliže znano, kaj je „Sczza“ izbljuvala.

V Sedlu dne 20. dec. 1906.

S. Gregorčič,
podžupnik,

kojemu g. „knjižni izdajavec v velikem štilu“, Andrej Gabršček še vedno dolguje nstrado obljubljenih 400 kron.

*) Za sestavke pod tem naslovom je uredništvu odgovorno toliko, koliko zahteva tiskovni akon.

Loterijske številke.

22. decembra.

Trst 26 38 34 65 66
Linc 38 24 14 45 71

And. Fajt,

pek. izvedenec Gorica
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna hiša).

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, kakor za nove maše in godove, kolače za birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po umerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

Ne pozabite!

Kje se vkupi gotove obleke in blago za možke obleke? Nikjer drugje, kakor pri

M. Poveraju,

v Gorici na Travniku.

Tedaj tje pojdi in nakupi si kar potrebuješ za **Božiče** za-se ali pa za **darila za Božične praznike.**

S tem se prepričaš, da je vse resnica, kar se naznanja slavnemu občinstvu o veliki zalogi vsakovrstnega blaga.

Te jako nizke cene veljajo samo za blago, ki je razpostavljeno pred štacuno

na Travniku št. 5.

Več tisoč najboljih vrst cepljenih hrušk, jabolk in češenj odda po nizki ceni takoj vinarstvo in sadjarsko društvo v Rihemberku postaja državne železnice.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Anton Kuštrin,
trgovec v Gorici
Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mlijsveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Kožuhovalne ovratnike zimске podobleke pletenine läger-perito volnene in svilene šerpe

kupite vedno najboljše pri domači tvrdki

J. ZORNIK, GORICA,

št. 10 Gosposka ulica št. 10

Anton Krušič

trgovec, krojaški izvedenec, tekališče J. Verdi 33 in tekališče Fr. Josip 53.

Za novo sezono.

Zgoraj imenovani naznanja sl. občinstvu in posebej č. duhovščini, da mu je ravno dospelo sveže avstrijs. in angleško blago za vsakovrstne stanove. Izdeluje po najnovjih krojih. Blago in delo jamči.

I. Primožič,

slovenski optikar v Gorici,
ulica Vetturini 3,

priporoča č. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko zalogo

optinih izdelkov

in sicer vsake vrste očal, barometre, toplomerje, zdravniške toplomerje, daljnogleda, vage za vino, žganje itd.

Sprejema naročila in poprave ter pošilja na dom.

Lekarna

Cristofolotti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice s znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Rojaki, spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega Doma“.

Prosiva zahtevati listke!

Najveja trgovna z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Odlikovana pekarija in sladčičarna
Kar. Draščik

v Gorici na Korna (v lastni hiši)

izvršuje varočila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerjev na drobno ali v orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Centralna posojilnica

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905 na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905

na menice po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo po 5%

z 1% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.